

KOPI

SJØTROLL HAVBRUK AS AVD OSTERFJORDEN
Bekkjarvik
5397 BEKKJARVIK

HORDALAND FYLKESKOMMUNE	
Deres ref:	Saksnummer 2012/033739
Vår ref:	Dok.nr. 13
Dato:	17.09.2013
Org.nr:	985399077
Arkivnr:	313
Eksp.:	8 SEPT 2013
U.off.:	Saksh. TROWAH

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

SJØTROLL HAVBRUK AS - LOKALITET 13565 ØVREÅS - RAPPORT MED VEDTAK OM TILLATELSE

Mattilsynet viser til søknad fra Sjøtroll Havbruk AS og Lerøy Vest AS om utvidelse av lokalitet 13565 Øvreås. Søknaden ble oversendt fra Hordaland fylkeskommune, Regionalavdelinga, og mottatt komplett her 20.08.2013

Denne tillatelsen er ikke gyldig før Hordaland fylkeskommune har gitt sin tillatelse etter Akvakulturloven.

Mattilsynet har i henhold til matloven § 23 og dyrevelferdsloven § 30 hjemmel til å føre tilsyn og fatte nødvendige vedtak for gjennomføring av bestemmelser gitt i medhold av loven.

Saken gjelder

- 13565 - ØVREÅS, Lokalitetsnummer 13565

Aktuelt regelverk

- FOR 2008-06-17 nr 823: Forskrift 17. jun. 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m (forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv)
- Lov 19. des. 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv (matloven)
- Lov 19. jun. 2009 nr. 97 om dyrevelferd (dyrevelferdsloven)

Vedtak om tillatelse

Sjøtroll Havbruk AS gis tillatelse til endring av akvakulturlokalitet 13565 Øvreås til en produksjon på 1560 tonn MTB for oppdrett av stamfisk av laks, ørret og regnbueørret. Godkjenning er gitt på følgende vilkår:

Lokaliteten skal for hver generasjon ha minst 1 måned felles brakklegging med lokalitet 13566 Storskrebukti.

Mattilsynet
Distriktskontoret Bergen og Omland

Saksbehandler: Kristina Birkeland
Tlf: 22 40 00 00 / 55215816
Besøksadresse: Bontelabo 8 B, Bergen
E-post: postmottak@mattilsynet.no
(Husk mottakers navn)

Postadresse:
Felles postmottak, Postboks 383
2381 Brumunddal
Telefaks: 23 21 68 01

www.mattilsynet.no

Vi har observert:

- Mattilsynet har mottatt søknad fra Sjøtroll Havbruk AS om å registrere en ny stamfisktillatelse på 780 tonn MTB på akvakulturlokaliteten 13565 Øvreås i Lindås kommune. Etter samtale med samfunnskontakt Nils Arve Eidsheim i Sjøtroll Havbruk, tolker Mattilsynet søknaden dithen at det søkes om en ekstra tillatelse på 780 tonn MTB i tillegg til den eksisterende tillatelsen på 780 tonn MTB. Lokaliteten søkes dermed godkjent for en utvidelse av biomasse fra 780 til 1560 tonn MTB.

Geografisk plassering i forhold til akvakulturrelatert virksomhet

Den omsøkte lokaliteten 13565 Øvreås ligger i Hindnesfjorden, vest for Øvre Veland og sør for Nedre Veland, i Lindås kommune.

Lokalitet 13566 Storskrebukti (780 MTB stamfisk) disponeres av Sjøtroll Havbruk AS og ligger ca. 2,5 km sør for omsøkt lokalitet.

Lokalitet 13642 Gongstøneset (settefisk kveite) disponeres av Hindenes Marin Fisk AS og ligger i den parallelle nabofjorden, Dalafjorden, ca. 4,3 km vest for omsøkt lokalitet.

Mattilsynet er ikke kjent med at det er viktige lakseførende vassdrag i nærheten av omsøkte lokalitet.

Vannutskiftning og strømforhold

Målingene er utført av Resipientanalyse AS i juli og august 2013. Det ble benyttet strømmåler av typen Aquadopp punktmåler.

Overflatestrøm på 5 meters dyp: Hovedstrømsretningen er mot nordvest. Strømmålingene viser at strømmen er mindre enn 1 cm/sek i 4 % av tiden. Det er ikke oppgitt hvor lenge det kan være strømstille (under 1 cm/sek). Gjennomsnittsstrømmen er 5,1 cm/sek. Maksimumsmålingen er på 30 cm/sek. Neumann parameter er 0,278 som indikerer middels retningsstabilitet på strømmen, og dette gir en effektiv strømhastighet på 1,42 cm/sek. Vannutskiftningen er på 4406 m³/m²/d.

Vannutskiftningsstrøm på 15 meters dyp: Hovedstrømsretningen er mot nordvest.

Strømmålingene viser at strømmen er mindre enn 1 cm/sek i 3,8 % av tiden. Det er ikke oppgitt hvor lenge det kan være strømstille (under 1 cm/sek). Gjennomsnittsstrømmen er 4,9 cm/sek. Maksimumsmålingen er på 25 cm/sek. Neumann parameter er 0,186 som indikerer lite retningsstabilitet, og gir en effektiv strømhastighet på 0,91 cm/sek. Vannutskiftningen er på 4234 m³/m²/d.

Spredningsstrøm på 60-80 meters dyp: Det er gjennomført måling av spredningsstrøm ved 60, 65 og 80 meters dyp. Hovedstrømsretningen er mot nordvest. Strømmålingene viser at det i gjennomsnitt er strømstille 4,47 % av tiden. Lengste periode med strømstille er 30 minutter. Gjennomsnittsstrømmen er 4,3 cm/sek. Maksimumsmålingen er på 22 cm/sek (80 m). Neumann parameter er 0,2 ved 60 m, 0,23 ved 65 m og 0,25 ved 80 meter. Dette indikerer en middels retningsstabilitet, og effektiv strømhastighet er 0,99 cm/s. Vannutskiftningen er på 3715 m³/m²/d.

Bunnstrøm på 95-105 meters dyp: Det er gjennomført måling av spredningsstrøm ved 95, 100 og 105 meters dyp. Hovedstrømsretningen er mot nordvest og sørøst. Strømmålingene viser at det i gjennomsnitt er strømstille 5,26 % av tiden. Lengste periode med strømstille er 30 minutter. Gjennomsnittsstrømmen er 4,3 cm/sek. Maksimumsmålingen er på 35 cm/sek (95 m). Neumann parameter er 0,19 ved 95 m, 0,16 ved 100 m og 0,07 ved 105 meter. Dette indikerer en lav retningsstabilitet på 95-100 meters dyp, og en svært lav retningsstabilitet på 105 meter. Effektiv strømhastighet er 0,6 cm/s. Vannutskiftningen er på 3715 m³/m²/d.

Miljøforhold

Søknaden er vedlagt miljøundersøkelser foretatt av Resipientanalyse AS den 04.05.2012. Dette var mens lokaliteten var i bruk, med en samlet biomasse på ca. 200 tonn fisk. Prøvene er derfor tatt for å se hvordan bunnen er når den er påvirket av oppdrettsvirksomhet.

Bunnen under lokaliteten består i hovedsak av sand, silt, skjellsand og grus med innslag av mudder. Kjemiske målinger indikerer at bunnen under anlegget er noe påvirket av oppdrettsvirksomhet. Det ble påvist sterk lukt av hydrogensulfid ved to prøvepunkt og noe lukt av hydrogensulfid ved to andre prøvepunkt. Det ble ikke påvist gassbobling.

Ved forrige miljøundersøkelse i 2010, ble resultatet av undersøkelsen tilstand 1, beste tilstand. Resultatet av denne miljøundersøkelsen gis tilstand 2, god.

Dyrehelse og dyrevelferd, samt hensyn til villfisk - bekjempelse av lakselus

Søknaden er ikke vedlagt oversikt over dødelighet eller sykdomshistorikk på lokaliteten.

Innrapporterte lusetall til Havbruksdata viser at stamfisklokaliteten har hatt noe utfordringer med å holde kontroll på lakselus.

Fiskehelseplan, deler av beredskapsplan og internkontrollsystem er vedlagt søknaden, og har elementer som er tilpasset omsøkte lokalitet.

Se forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv § 5 Krav om godkjenning.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Geografisk plassering i forhold til akvakulturrelatert virksomhet

I henhold til veilederen til etableringsforskriften er det anbefalt en minsteavstand på 5 km i sjø fra andre stamfiskanlegg og settefiskanlegg.

Av aktuelle lokaliteter ligger i dag lokalitet 13566 Storskrebukti (780 MTB stamfisk) og 13642 Gongstøneset (settefisk kveite) innenfor denne avstanden.

En endring av omsøkte lokalitets MTB vil i forhold til tidligere tillatelse kunne forårsake en negativ innvirkning på den smittemessige situasjonen for annen oppdrettet laksefisk i området. Jf.

avstandsankbefaling til andre lokaliteter i nevnte veileder, vil en felles brakklegging av alle lokalitetene innenfor en avstand på 5 km totalt sett kunne bedre den smittemessige situasjonen.

For at tillatelse til utvidelse av MTB på lokaliteten skal kunne gis, vil det bli stilt vilkår om felles brakkleggingstid på minst en måned for alle lokaliteter innenfor en avstand i sjø på 5 km. Dette vilkåret settes for at endringen skal ha minst mulig negativ innvirkning på den smittemessige situasjonen i området. Felles utsettperiode og brakkleggingstid vil virke forebyggende med tanke på etablering og spredning av smittsomme sykdommer.

Vannutskifting og strømforhold

God vannutskifting er viktig for å føre friskt, oksygenrikt vann inn til fisken og for å fjerne metabolske avfallstoffer og smittestoffer fra fisken. Miljømessig optimale forhold for fisken er en av hovedpilarene i forsvarsverket mot oppblomstring og spredning av smittsomme sykdommer.

Opphopping av sediment under anlegget kan gi gassproduksjon som igjen kan gi fiskehelsemessige problemer.

Oksygen er trolig den viktigste faktoren for å ha et godt merdmiljø. Jevn strøm med lite stillstand er et ufravikelig krav for å sikre fisken et godt merdmiljø med nok oksygen. For sterk strøm kan gi dårlig fiskevelferd som for eksempel kan gi slitasjeskader og økt stress. Dette gjelder særlig liten fisk. I tillegg kan sterk strøm gi praktiske utfordringer som for eksempel ved avlusing og bruk av helpresenning.

Strømmålingene for Øvreås er tilfredsstillende. Med tanke på fiskehelse og fiskevelferd er det en god gjennomsnittlig strømhastighet, ingen uforholdsmessige høye strømtopper, og for omsøkt MTB er det forholdsvis liten andel av målingene som er strømostille. Strømmålingene for alle målerdyp er gode.

En økt produksjon vil kunne føre til en økt akkumulering av organisk materiale, selv om bunnstrømmålingene som er gjort ser ut til å indikere gode strømforhold langs bunnen. En eventuell akkumulering like i nærheten av oppdrettslokaliteten vil kunne påvirke fiskehelse og fiskevelferd negativt. Mattilsynet vil derfor anbefale Sjøtroll Havbruk AS å følge med på om en slik utvikling oppstår, og om det eventuelt vil påvirke fisken på lokaliteten.

Miljøforhold

Den siste miljøundersøkelsen viser at lokaliteten i MOM-B undersøkelsen har tilstand 2. Dette betyr at miljøtilstanden i nærsone har blitt noe mer påvirket siden sist MOM-B undersøkelse. Resipientundersøkelsen tilsier at området under oppdrettsanlegget er lite påvirket av oppdrettsvirksomhet.

Noe akkumulering av organisk materiale må forventes. Hvor stor bæreevne lokaliteten har, vil fortsatte fremtidige miljøundersøkelser under og etter produksjon gi et bedre svar på.

Dyrehelse og dyrevelferd, samt hensyn til villfisk - bekjempelse av lakselus

Dødelighet og sykdomshistorikk for lokaliteten var ikke vedlagt søknaden.

Det er et økende problem med lakselus på grunn av økende mengder laks i sjøen og med nedsatt følsomhet for aktuelle behandlingsmidler. Det forutsettes at Sjøtroll Havbruk AS sørger for å ha utstyr og kompetanse til å holde antall lakselus under forskriftens krav til enhver tid.

Svar på etableringssøknaden for denne lokaliteten kan ikke bli sett på som en slags godkjenning av internkontrollsystemet eller beredskapsplan.

Naturmangfoldloven

Søknaden er vurdert etter lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold i forhold til mulige effekter på det biologiske mangfoldet, forurensning av det ytre miljø og økologiske effekter. De miljømessige forhold er vurdert ut fra tilgjengelig kunnskap og registreringer i området. Hvor stor bæreevne lokaliteten har, vil som nevnt fremtidige miljøundersøkelser under og etter produksjon gi et bedre svar på.

Det er ikke kjent at området inneholder noen nasjonale eller regionale viktige miljøverdier som kommer i konflikt med den permanente etableringen av lokaliteten. Vi finner ikke grunnlag for å avslå søknaden ut fra hensynet til det biologiske mangfoldet, økologiske effekter eller naturmiljøet for øvrig. Vi finner ikke grunnlag for å avslå søknaden ut fra føre-var prinsippet jf. naturmangfoldloven § 9.

Klagefrist

Vedtaket fra Mattilsynet er ikke gyldig før Hordaland fylkeskommune har gitt tillatelse etter Akvakulturloven. Søker kan med hjemmel i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av nr 00 (Forvaltningsloven) §§ 28-32 klage på vedtaket fra Mattilsynet. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dag de mottar brev fra Hordaland fylkeskommune. Klagen som må være skriftlig og grunngitt og sendes til Fylkeskommunen i Hordaland, Regionalavd., Agnes Mowinkelsgt. 5, 5020 Bergen.

Vedtak uten forhåndsvarsel er benyttet da søker er kjent med saken, jf. forvaltningsloven § 16.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv § 5 Krav om godkjenning jf. § 10.

Mattilsynet vil vurdere å trekke godkjenningen tilbake dersom virksomheten ikke overholder vesentlige forhold i vilkårene for godkjenningen eller ikke oppfyller vesentlige krav i regelverket.

Mattilsynet skal til enhver tid holdes orientert om hvem som er ansvarlig for virksomheten.

Med hilsen

Åse Ellen Bech
seksjonssjef

Kristina Birkeland
førsteinspektør / fiskehelsebiolog

Kopi:
Hordaland fylkeskommune, Regionalavdelinga, Pb 7900, 5020 Bergen
Fiskeridirektoratet Region Vest, Pb 185 sentrum, 5804 Bergen